

Samenvatting (Plan-) Milieueffectrapport N381 Drachten – Drentse grens

Inleiding

In het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan van Fryslân is opgenomen dat de weg, N381, tussen Drachten en de Drentse grens ingericht wordt als een stroomweg (100 km/uur) met ongelijkvloerse kruisingen. Provinciale Staten hebben dit beleidsvoornemen in het Realisatiebesluit d.d. 10 februari 2010 formeel bekrachtigd en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van het project N381 Drachten – Drentse grens. Om de reconstructie van de weg wettelijk te kunnen realiseren, stellen Gedeputeerde Staten (GS) van Fryslân een provinciaal inpassingsplan (PIP) op, waarna het door Provinciale Staten (PS) kan worden vastgesteld. Een inpassingsplan is een bestemmingsplan, maar dan met PS als planvaststeller in plaats van de gemeenteraad.

Alvorens over te kunnen gaan tot het vaststellen van een PIP moet eerst de (plan)m.e.r.-procedure worden doorlopen. Dit is nodig in verband met de Natura 2000-gebieden die langs de weg liggen. Na het opstellen van het Milieueffectrapport (MER) N381 Drachten – Drentse grens zijn een groot aantal wijzigingen opgetreden in de wet- en regelgeving van natuur. Daarnaast is het beleid en de wetgeving voor de thema's luchtkwaliteit en externe veiligheid de laatste jaren sterk veranderd. Vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid is in dit MER ingegaan op deze thema's. Om dezelfde reden worden ook de effecten van de beperkte tracéwijzigingen (onder andere onderdoorgangen in plaats van viaducten), voortvloeiend uit het Realisatiebesluit, meegenomen in dit (Plan-) MER.

Waarom is een plan milieueffectrapport opgesteld?

Voor de beantwoording van de vraag of een plan-m.e.r.-plicht geldt, is de Wet milieubeheer van belang. Volgens die wet kunnen er twee omstandigheden zijn die het opstellen van een plan-MER ter voorbereiding van een PIP rechtvaardigen:

1. het PIP vormt het kader voor toekomstige project m.e.r.-(beoordelings)plichtige besluiten;
2. voor het PIP is een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Voor de reconstructie van de N381 is punt 2 van toepassing. Het tracé van de N381 ligt namelijk langs, dan wel in de nabijheid van twee Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen ter uitvoering van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Bij het vaststellen van een PIP moet rekening worden gehouden met beschermde flora en fauna in die gebieden. De gebieden die in dit verband bij de besluitvorming moeten worden betrokken zijn het Wijnjeterper Schar en het Drents-Friese Wold & Leggerderveld.

Via al doorlopen m.e.r.-procedures zijn milieueffectrapportages opgesteld waarin reeds uitvoerig is ingegaan op effecten voor het milieu als gevolg van diverse tracéalternatieven. In deze procedures zijn inspraakreacties uit de omgeving ontvangen, en zijn betrokken bestuursorganen en de Commissie m.e.r. gehoord. In het verlengde van deze m.e.r.-procedures en rapporten zal het onderhavig (plan-)MER:

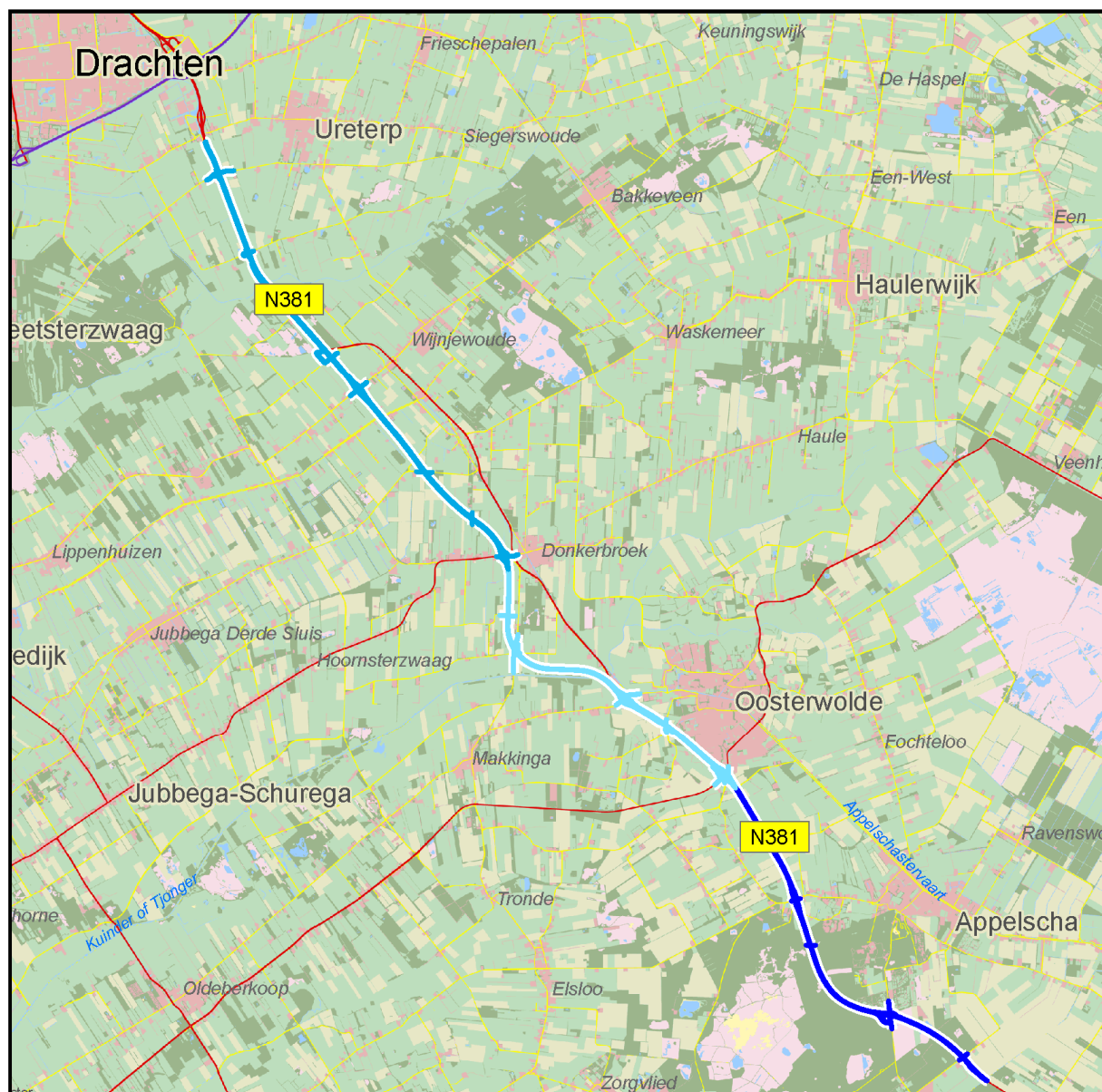
1. ingaan op te verwachten natuureffecten in de Natura 2000-gebieden;
2. een aanvullende toets aan overige gewijzigde wet- en regelgeving (op het gebied van externe veiligheid en luchtkwaliteit) bevatten, en;
3. de gevolgen van enkele lokale wijzigingen in tracéaansluitingen beschrijven.

Welke alternatieven zijn onderzocht?

In dit MER zijn twee situaties onderzocht. De eerste situatie is de zogenaamde Referentiesituatie. De tweede situatie is het voorkeursalternatief.

De referentiesituatie bestaat uit de inrichting en gebruik van de N381 en wordt meegenomen om het effect van het vastgestelde tracé te kunnen vergelijken met de situatie 'niets doen'.

Het voorkeursalternatief wordt gevormd door het tracé, zoals dat op basis van de eerdere twee m.e.r.-procedures (en daarbij behorende zienswijzen en adviezen) in februari 2010 is vastgesteld door PS.

Welke effecten zijn in beeld gebracht?

Dit MER brengt de effecten van het voorkeursalternatief in beeld door deze te vergelijken met de referentiesituatie. De effecten zijn daar waar zinvol kwantitatief weergegeven. Waar het kan, is alleen een kwalitatieve beschrijving gegeven. Het MER beschrijft naast de permanente effecten ook tijdelijke effecten als gevolg van de realisatiefase.

Wat zijn de effecten op geluid?

De verdiepte liggingen van de N381 ter plaatse van de Weinterp (Wijnjewoude), 't West (Donkerbroek) en Terwisscha (Appelscha) hebben een positief effect op het geluidsniveau. Het toepassen van tweelaags ZOAB heeft een sterk positief effect op de woningen die zijn gelegen in de nabijheid van de N381.

Wat zijn de effecten op luchtkwaliteit?

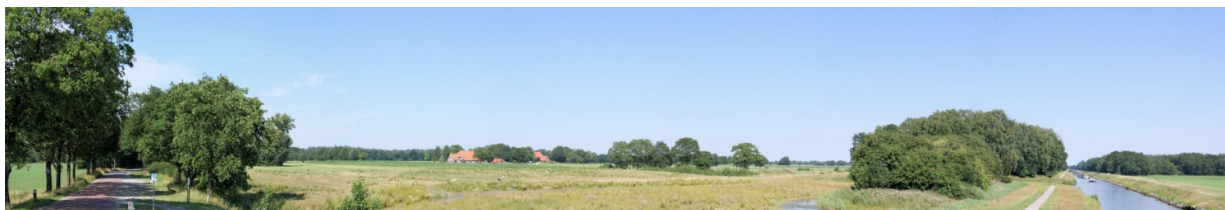
Ten aanzien van het aspect luchtkwaliteit zijn er verschillen tussen de autonome ontwikkelingen en het voorkeursalternatief. De verschillen zijn echter klein en in absolute zin liggen de concentraties ruim onder de norm. Ook draagt de weg slechts minimaal bij aan de concentratie van schadelijke stoffen. De achtergrondconcentratie zijn maatgevend. Dit leidt tot een neutrale effectbeoordeling voor het aspect luchtkwaliteit.

Wat zijn de effecten op externe veiligheid?

Het voorkeursalternatief krijgt een positieve beoordeling op het thema externe veiligheid, omdat zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico afneemt. Dit is te verklaren door het feit dat het voorkeursalternatief voor een groot deel van het tracé verder van de bebouwde kom komt te liggen en er geen gelijkvloerse kruispunten meer zijn.

Wat zijn de effecten op water?

Het effect op zowel grond- al oppervlaktewater is neutraal ten opzichte van de effectwaardering in de voorgaande beoordelingen. De mogelijkheden om de wateroverlastproblematiek vanuit de Tsjonger via de Tsjabbekampster waterlossing op te lossen (nabij onderdoorgang 't West) is positief beoordeeld. Evenals het tegemoetkomen in het scheiden van de waterkwaliteitsstromen ten behoeve van natuurontwikkeling in de ecologische verbindingszone langs de Tsjonger.

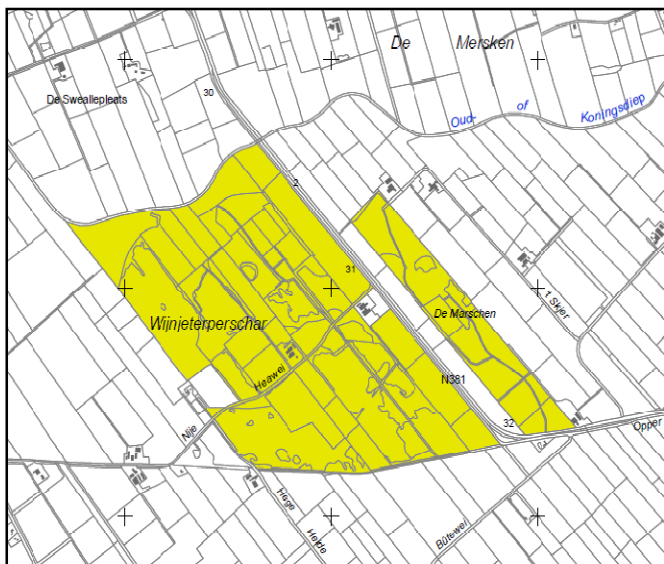

Wat zijn de effecten op natuur?

Voor de Natura 2000-gebieden Wijnjeterper Schar en Drents-Friese Wold & Leggelderveld zijn passende beoordelingen opgesteld waarin de effecten in beeld zijn gebracht. Het belangrijkste negatieve effect op de Natura 2000-gebieden betreft stikstofdepositie. Hoewel in de passende beoordelingen wordt geconcludeerd dat de effecten niet significant zijn, is sprake van een verhoging in stikstofdepositie. Gezien de gevoeligheid van de habitattypen voor vermesting en verzuring zijn de effecten hier als negatief beoordeeld. Conclusie van de passende beoordelingen is dat er geen significant negatieve effecten zijn op de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Oppervlakteverlies, verdroging en barrièrewerking / versnippering geven negatieve effecten op beschermde soorten en/of de EHS. Deze effecten zijn niet voor iedere soortgroep even relevant. De barrièrewerking van de weg is logischerwijs groter voor een soort als de adder dan voor vogels of vleermuizen. De effecten van oppervlakteverlies, barrièrewerking, stikstofdepositie en verdroging worden als negatief beoordeeld. De verschillende negatieve effecten kunnen echter worden gemitigeerd of ten aanzien van het EHS-gebied gecompenseerd. De effecten van de andere factoren als geluid- en lichtverstoring en verontreiniging zijn neutraal tot licht negatief of positief. Er zijn geen significant negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

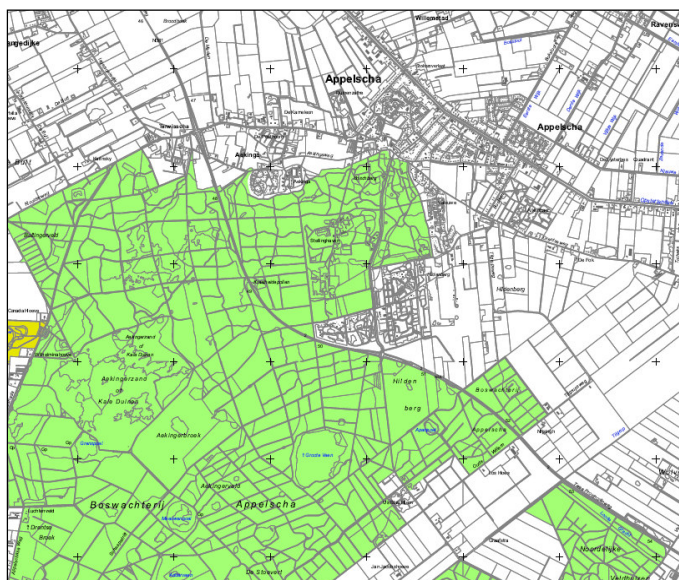
Welke mitigerende maatregelen worden uitgevoerd in het Wijnjeterper Schar?

Om de effecten van de ombouw van de N381 Drachten – Drentse grens op het Natura 2000-gebied Wijnjeterper Schar te mitigeren (verzachten) worden de volgende maatregelen uitgevoerd: het inrichten van de graslandstrook tussen de N381 en De Marschen, het verkeersluw maken van de Nije Heawei en de ammoniakdepositie wordt verminderd door de ammoniak emissie van een boerderij aan 't Skjer te Wijnjewoude te beperken.

Welke mitigerende maatregelen worden uitgevoerd in het Drents-Friese Wold?

Om de effecten van de ombouw van de N381 Drachten – Drentse grens op het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld te mitigeren (verzachten) worden de volgende maatregelen uitgevoerd: het verwijderen van drie verzorgingsplaatsen (parkeerplaatsen), het toepassen van tweelaags ZOAB, het uitvoeren van groot onderhoud buiten het broedseizoen, het aanleggen van faunapassages, het aanleggen van een mantelzoomvegetatie, het afsluiten van oversteekplaatsen voor fietsers, het monitoren van de verontreiniging, het verminderen van de ammoniakdepositie door de ammoniak emissie van een boerderij onmogelijk te maken, het dempen van een bermsloot ter plaatse van de Hildenberg en het plaggen van een aantal locaties in het Drenst-Friese Wold.

Hoe worden de effecten geëvalueerd?

Verkeer

Het verkeersmodel wordt gebruikt om de verkeersintensiteiten en verkeersstromen in de toekomst te voorspellen. Een verkeersmodel is de best beschikbare methode om een voorspelling te kunnen doen over toekomstige ontwikkelingen. Echter aan een verkeersmodel kleven ook onzekerheden. Om te bepalen of de gestelde doelen bereikt worden, vindt verkeersmonitoring plaats. Het verkeersmonitoringsplan is opgesteld in samenwerking met de gemeenten, Veilig Verkeer Nederland (VVN) en Dorpsbelangen. Om het project N381 Drachten – Drentse grens te kunnen evalueren, is het noodzakelijk om vóór de uitvoering van de werkzaamheden nulmetingen uit te voeren. Vervolgens worden de ontwikkelingen jaarlijks gemeten, tot drie jaar na afronding van de werkzaamheden. Zo wordt inzicht verkregen in de huidige verkeersstromen, maar ook in de verkeersstromen tijdens en na de ombouw van de N381 Drachten – Drentse grens.

Verontreiniging

Verontreiniging in het Drents-Friese Wold ontstaat door verwaaiing en run-off van vervuilende stoffen. Deze stoffen komen in de bermen terecht maar ook in de randen van het Natura 2000-gebied. Hiervoor zal een monitoringsplan voor de verontreiniging van de bermen van de weg opgesteld worden.